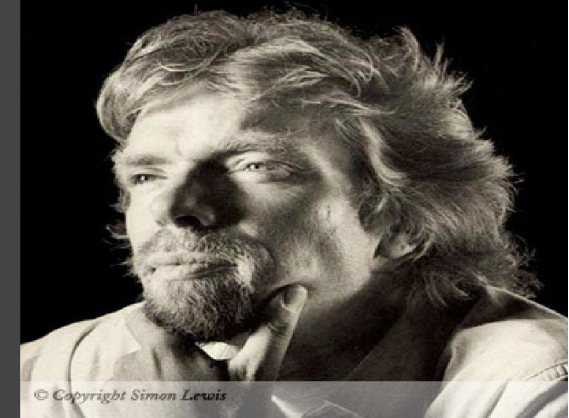

Vodstvo

prof.dr.sc Zdenko Klepić

Voda i njegova obilježja

Prof.dr.sc. Zdenko Klepić

Examples of Great Leader-Teachers

Leaders
as Teachers

4

2

- Pojam vođe koristi se u svim područjima ljudskog života
- govori se o vojskovođama kao vođama, državnicima kao vođama, nacionalnim vođama, sindikalnim vođama, radničkim vođama, sportskim vođama, vođama određenih pokreta, vođama određenih poduzeća, i mnogih drugih organizacija, formalnih ili neformalnih grupa.

Vođa

- sama činjenica da je netko predsjednik, menadžer, kralj ili nešto slično ne znači i da je vođa.
- Vođe se ne imenuju, niti se biraju, vođe se i ne postavljaju.
- Vođom se postaje ako osoba posjeduje vodstvene sposobnosti.
- Bez vodstvenih sposobnosti nema ni vođe.
- **Vođa (Leader) se u literaturi najčešće definira kao osoba koja utječe na ostale članove grupe, odnosno kao osoba koja pokreće u socijalnim situacijama, planira i organizira akciju i tako postupajući izaziva suradnju ostalih.**

- *Vodja se stavlja na čelo grupe, djeluje inspirirajuće i pomaže članovima grupe u ostvarenju ciljeva aktivirajući maksimalno njihove sposobnosti.*
- *Vodja je usmjeren budućnosti – oblikuje viziju te usmjerava članove na njeno ostvarenje*

Funkcije vođe:

Funkcije vezane za zadatke: **strateg, izvršitelj, koordinator, nadzornik, evaluator, rješavatelj problema, ekspert.**

Kulturne funkcije: **misionar, model ponašanja za druge,**

Simbolične funkcije: **vizionar, interpretator, onaj koji igra ulogu oca ili majke, moralni autoritet,**

Političke funkcije: **reprezentant,**

Funkcije vezane uz međuljudske odnose: **trener, arbitar, učitelj, 'sluga', komunikator.**

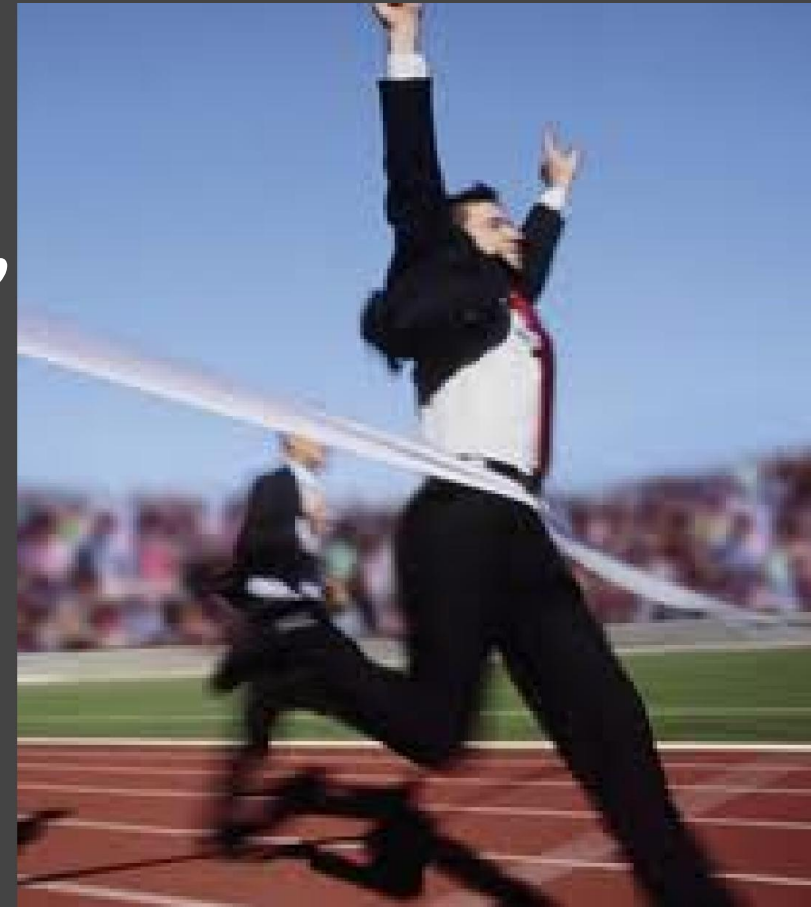

Osnovni zahtjevi vođe:

1. **Psihološki zahtjevi:** psihološki oslonac članovima grupe, nositelj odgovornosti, žrtveni jarac,
2. **Socijalni zahtjevi:** organizator, arbitar, informator, kadrovik,
3. **Stručni zahtjevi:** rješavanje stručnih problema, učitelj, pomagač, učenik.

Na djelotvornost vođe utječu:

- sposobnost percepcije određene situacije,
- obrazovanje, iskustvo i ličnost vođe,
- razumijevanje zadataka vođe,
- očekivanja nadređenog i stil,
- očekivanja suradnika,
- obrazovanje, zrelost i ličnost podređenih.

Model osobina

1. **teorija velikih ljudi** (vođe se rađaju a ne stvaraju)
2. **rani profil osobina** (vođa posjeduje određene osobine –izabrati onoga sa tim osobinama)
 - fizičke osobine: **mlađih godina, energičan, dopadljive vanjštine, visok, vitak,**
 - socijalna pozadina: **obrazovan u prikladnim školama, društveno istaknut, uspinje se u društvenoj ljestvici, itd.,**
 - osobne karakteristike: **prilagodljiv, agresivan, emocionalno stabilan, dominantan, samouvjeren,**
 - socijalne karakteristike: **šarmer, taktičan, popularan, kooperativan,**
 - karakteristike u odnosu na zadatak: **tjera na isticanje, prihvata odgovornost, inicijativan, orijentiran ka zadatku, dobre interpersonalne sposobnosti**

3. suvremeni profil osobina

Identificirane četiri zajedničke grupe kompetencija:

- Upravljanje pažnjom – kombinacija vizije i jake osobne obveze privlače druge i inspirira ih
- Upravljanje značenjem – posjeduje izuzetnu sposobnost komuniciranja koja mu služi za priključivanje drugih s njihovim slučajem
- Upravljanje povjerenjem - Jasna i konstantna usredotočenost na centralne ciljeve, izgrađuje povjerenje drugih jer oni tako gledaju na položaj vođe
- Upravljanje sobom – uspješni vođe njeguju svoje prednosti a uče iz svojih nedostataka.

S druge strane pitanje negativnih osobina koje sprečavaju nekoga da bude vođa: neinformiranost, nezainteresiranost i krutost

Oni koji nisu uspjeli imali su sljedeće osobine:

- Bezosjećajnost prema drugima: oštar zastrašivački, tiranski stil
- Hladnoća, arogancija
- Izdaja povjerenja,
- Prekomjerna ambicija: vođenje prljave politike i slično,
- Specifično rješavanje poslovnih problema,
- Nesposobnost izgradnje timskog rada,
- Nesposobnost strategijskog razmišljanja,
- Nesposobnost vođenja efikasne kadrovske politike,
- Nesposobnost prilagodbe nadređenom koji ima drugačiji stil,
- Zavisnost o savjetniku ili mentoru.

Uspješan vođa

- Osobine koje su važne za onoga ko želi biti uspješan vođa:
 - Cilj, ambicija, upornost, inicijativa,
 - Motivirano vodstvo (društveno i osobno),
 - Iskrenost i poštenje,
 - Samopouzdanje,
 - Poznavanje posla,
 - Druge sposobnosti: karizma, kreativnost, fleksibilnost.

Peter Drucker

- Japanci priznaju da postoje samo dva zahtjeva koja treba ispuniti da bi se imalo vodstvo
 1. Da se prihvati da visok položaj ne donosi privilegije već nameće odgovornost
 2. Da se prizna da vođe u jednoj organizaciji treba da se obvežu na usklađenost riječi i dijela, ponašanja i prihvaćenih vjerovanja i vrijednosti, što nazivamo osobnim integritetom

20.11.2014.

Japanci

su oduvijek bili drugačiji

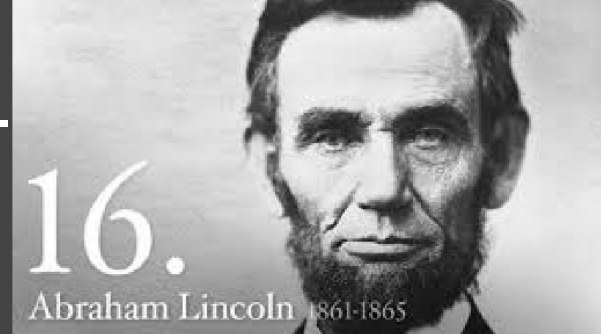
Vodstvo -više rada nego pravljenja važnim

**WHATEVER I DO,
I WANT TO BE A LEADER
NOT LIKE A MEMBER**

- Biti vođa postalo je strasna želja
- Mnogo članaka i knjiga koji se bave vodstvom i svi misle da poznaju i mogu se baviti tom oblasti
- Svi vodeći šefovi žele da liče na nekoga čuvenog vođu iz povijesti (zanosan, dopadljiv, markantan, zbog kojega ljudima zastaje dah,...)
- Trenutno nema karizmatičnih vođa kao što su bili Staljin, Hitler, – vođe koje su zavele čovječanstvo ali i nanjeli veliko zlo i patnju ili ipak ima?????

Karizmatičnost i osobine vođe – karakteristike vođe? (Drucker)

- Efikasno vodstvo ne ovisi isključivo od karizme?
- Dwight Eisenhower, George Marshall i Harry Truman su bile izvrsne vođe a nisu posjedovali karizmu (ili jesu na svoj način)
- Isto je sa Konradom Adenauerom koji je ponovo izgradio Njemačku nakon II svjetskog rata

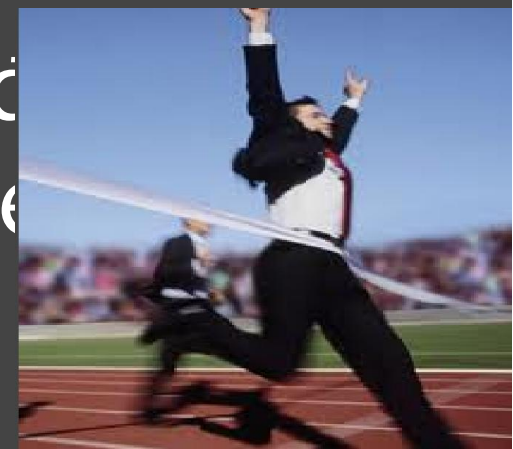
Linkoln – čovjek iz Ilinoisa , čovjek neobičnog izgleda i ponašanja koji je bio samo kost i koža

Karizma uništava vođe. Čini ih nesavitljivima, uvjerenima u vlastitu nepogrešivost, nesposobnima da se promjene. To se dogodilo Staljinu, Hitleru,

- Karizmatičnost sama po sebi nije jamstvo da će vođa biti i učinkovit
- John Kenennedy je možda bio najkarizmatičniji predsjednik SAD a jedan od onih koji su učinili najmanje
- Ne postoje ni zajedničke crte ličnosti kod vođa ako ih usporedimo teško nalazimo zajedničke osobine

20.11.2014.

Rad, odogovornost i zadobivanje povjerenja

- Najznačajnija stvar koju treba istaknuti u vodstvu jeste **rad**
- Temelj učinkovitog vodstva čini osmišljavanje zadatka postavljenog određenoj organizaciji i njegovo jasno i očigledno definiranje i utvrđivanje
- Vođa postavlja ciljeve, određuje prioritete i utvrđuje i održava standarde.
- Vođe čine i kompromise
- Vođe su jako svjesni da svemir nije pod njihovom kontrolom i nadzorom

Razlika pravi od pogrešnih vođa

Ciljevi

- -kompromisi koje čini su u skladu s realizacijom njegovih ciljeva
2. Vodstvo smatraju odgovornošću a ne visokim položajem u društvu i privilegijom
- Rijetko su pretjerano popustljive
 - Preuzimaju na sebe odgovornost kada stvari krenu loše i ne krive za to druge
 - Žele jake suradnike, on ih ohrabruje, ubrzava njihovo napredovanje u poslu i ponosi se njima

Razlika pogrešni od pravih vođa 2

- Uspjehe svojih suradnika smatra svojim uspjehom... a ne prijetnjom
- Žele imati oko sebe sposobne, neovisne i samouvjerene ljude
- Bodre i hvale svoje suradnike te ih unapređuju
- Svjestan je i da su sposobni ljudi i ambiciozni ali prihvata to kao manji rizik od onoga da ima nesposobne
- Mora osigurati ljudski potencijal i nasljednike

Razlika pravi od pogrešnih vođa 3

3. Zadobiti i posjedovati povjerenje

- Ako nema povjerenja nema ni sljedbenika a onda nema ni vođe
- Nije nužno da se vođa sviđa drugima da bi imali povjerenje
- Nije čak nužno ni da se s njim slažu
- Povjerenje je uvjerenost da vođa zaista misli ono što kaže
- Djela nekog vođe moraju se podudarati s njegovim iskazanim uvjerenjem ili barem biti u skladu s njima
- Djelotvorno vodstvo ne temelji se na pameti nego na dosljednosti

Kraj

- Hvala na pozornosti

Ask not...
..what your country can do for you..

Ask...
..what you can do for your Country!

